

Португалска влада раније ове године одобрила је шест области за ископавање литијума. Једно од њих је и град Фундао који се налази у централном делу земље, окружен бујном природом. Мештани овог града гласно су се успротивили потезу својих власти, за који тврде да ће потпуно девастирати животну средину.

Литијум је кључни састојак за батерије за напајање електричних возила и других зелених технологија.

У Фундау, као и другим градовима широм Португала, планови за отварање нових рудника су тачка спорења између владе и локалних заједница, које брину да би ископавање литијума могло да озбиљно нашкоди животnoj средини и оближњим фармама, чиме би и егзистенција људи била угрожена.

"Бојим се тог пројекта. Рударство ризикује да исцрпи и контаминира резерве воде и створило би загађање буком и прашином", рекао је Анибал Кабрал, шеф локалне

пољопривредне организације у Фундау.

Међутим, државни секретар за енергетику Жоао Галамба одбацио је ове забринутости, тврдећи да оне потичу од "намерних дезинформација" и "пропаганде", коју шире невладине организације, све како би натерале локалне становнике на бојкот планираних рудника.

"Они су затровали јавну дебату. Један од наших послова је, наравно, да покушамо да пружимо тачне информације", рекао је Галамба за Политико.

Држани секретар је негодовање због отварања нових рудника у Португалу назвао лицемерним.

"Литијум се негде мора ископати да би подстакao зелену транзицију. Барем у Португалу, земља пратити правне стандарде и радити на ублажавању било каквог утицаја на животну средину", тврди Галамба.

Упркос охрабрујућим порукама власти, становници овог града кажу да влада није учинила довољно да одговори на забринутост о потенцијално лошем утицају рудника литијума на њихову заједницу.

"То је масовни проблем", сматра Анибал Кабрал који је оптужио званични Лисабон да се није консултовао са властима на локалном или општинском нивоу, као ни са самим грађанима, пре него што је објавио своје планове.

Брига за здравље

Иако се Фундао сада налази у средишту проблема са копањем литијума, слични спорови се већ дуже време воде у другим градовима, са резултатима који нису посебно охрабрујући за активисте за заштиту животне средине.

У Барку, који се налази на 20 километара удаљености од града Фундао, влада и локалне групе су већ годинама уназад у сукобу, након што је држава потписала уговор о концесији са компанијом "Неомина, Минериос да Аргемела", упркос противљењу многих становника.

Једна од њих, Габријела Маргаридо, уплашена је за будућност свог имања, али и здравља породице.

"Налази се директно у нашем дворишту. Не знам шта да очекујем", рекла је она за рудник који се налази само на километар од града.

Маргардио, која предводи локалну еколошку групу која има за циљ заштиту планинског подручја, сматра да би могло да дође до загађења воде, у случају да почне рударење литијума.

Активисти на чијем је челу Маргаридо кажу да власти нису пружиле валидне доказе да рудници неће узрковати штету. Маргаридо истиче да је Лисабон потписао уговор о концесији и пре него што је компанија извршила процену, преноси Политико.

Национална лабораторија за енергију и геологију, иначе истраживачки огранак португалске владе, брани планове Лисабона. У покушају да одврате локални отпор, рударске компаније представљају планове за ублажавање утицаја на животну средину.

Али активисти то не прихватају, тврдећи да се мере не баве дугорочним питањима. И сама Маргаридо је скептична поводом поменутих истраживања истиче да, иако подржава климатске циљеве ЕУ, њихово постизање не би требало да буде на штету локалних заједница.

Лидер у Европи

Док португалска влада форсира наратив да ће њени планови помоћи јачању стратешке независности Европске уније, када су у питању сировине, стручњаци нису сигурни да ће се та стратегија исплатити.

Званични подаци кажу да је у Португалу у 2020. години ископано око 900 тона литијума, што ову земљу чини европским лидером на овом пољу. Чиле производи око 20.000 тона, а Аустралија око 40.000 тона.

Град Савана је у процесу отварања новог рудника на северу Португала, који ће бити у функцији до 2025. године, а овај пројекат није део шест области које је влада недавно отворила за истраживања литијума. Када рудник Барозо буде покренут, локалне власти се надају да ће производити више од 5.000 тона литијума годишње.

(Нова.рс)